

1. Učební osnovy

1.1. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuelně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrativní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazeno tak, aby každý žák dostal možnost se s ním seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

1.1.1. Estetická výchova hudební

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Hudebního oboru a integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace vzdělávací oblasti Umění a kultura v RVP G.

Do hodin Hudební výchovy jsou zařazeny některé okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Předmět Hudební výchova navazuje svým obsahem a cíli na hudební výchovu základní školy, na učivo stanovené v RVP – Z, rozšiřuje ho a prohlubuje.

Hudební výchova směřuje k vytváření kladného vztahu k hudbě. Vede žáka k porozumění hudebnímu umění a k uvědomění si schopnosti umění emocionálně působit. Prohlubuje znalosti, rozvíjí dovednosti a upevňuje získané vědomosti pomocí tří vzájemně provázaných činností: produkce (vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti), recepce (hudebně výrazové prostředky, hudební formy, působení hudby) a reflexe (komplexní interpretace hudebního díla – autor, historické a umělecké období, styl, vlastní hodnocení hudby, poselství díla). Proto také předmět ovlivňuje hodnotovou orientaci žáků. Hudební výchova navazuje na další společenskovední předměty (Dějepis, Výtvarná výchova, Základy společenských věd, Český jazyk a literatura), ale i na některé přírodovědné (Biologie – proces tvorby hlasu, Fyzika – akustika, vznik tónu).

Časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova se vyučuje v 1. a 2. ročníku čtyřletého denního studia (viz učební plán předmětu).

Na začátku studia si žáci volí, zda budou navštěvovat Výchovu hudební či výtvarnou. Výuka pak probíhá v polovičním počtu žáků.

Uskutečňuje se ve specializované učebně vybavené pianinem, elektroakustickou kytarou, rytmickými nástroji, audiotechnikou.

Výuka předmětu je založena především na vlastních činnostech žáků: pěveckých, poslechových, hudebně pohybových a instrumentálních. Doplněna je výkladem, referáty, dialogem s žáky, diskusí, skupinovou prací, hrou, samostatnou prací a krátkodobými projekty. Učitel různými metodami ověřuje dovednosti a vědomosti žáků (práce v hodině, písemné práce, domácí práce, poslechová cvičení...). Vyučující k výuce používají dostupnou didaktickou techniku, např. MC/CD přehrávač, video, meotar...

Podle možností jsou do výuky začleněny exkurze, výstavy, návštěvy koncertů a hudebních pořadů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Hudební výchova budou rozvíjeny následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům dostatek možností k samostatnému pozorování hudby, vede žáky k tomu, aby získané výsledky uváděli do souvislostí a dokázali využít v praktických činnostech
- zadává studentům samostatnou i domácí práci tak, aby tvořivě využívali informace z literatury, internetu, tisku, hudebních časopisů a dalších zdrojů, aby informace třídili, kriticky hodnotili
- vede žáky k používání obecně užívaných hudebních termínů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů v oblasti hudby a umění
- při receptivních činnostech zadává problémové úlohy, vede je k rozpoznání problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení
- upozorňuje na společenské problémy spjaté se světem hudby a show businessu, vybízí je k zaujetí stanoviska a k vyvození praktických závěrů týkající se společnosti i žáka samotného
- volí takové metody, aby žák sám sledoval vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka prostřednictvím různých komunikačních strategií a řízených diskusí k srozumitelnému a kultivovanému vyjadřování myšlenek a názorů, vytváří tak podmínky pro vzájemné sdělování pocitů a hudebních představ
- využívá skupinovou práci při přípravě a realizaci hudebních objektů
- vytváří podmínky k hudebnímu nebo hudebně pohybovému dialogu mezi žáky formou nástrojové souhry, hudební a hudebně pohybové improvizace
- zadáváním referátů upevňuje u žáků dovednosti verbální komunikace
- zařazováním prvků dramatické výchovy rozvíjí u žáků komunikaci nonverbální

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k naslouchání a tolerování názorů druhých, vytváří situace k poznání potřeby vzájemného respektu v otázkách hudebního vkusu a stylové vyhraněnosti
- zároveň vede žáky k uvědomění si jedinečnosti každého člověka a rozvíjí u nich pozitivní sebedůvěru v oblasti hudebních dovedností
- umožňuje každému žákovi seberealizaci v hudebních činnostech

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům poznat naše národní tradice a kulturní dědictví a pochopit jejich význam
- vytváří pozitivní vztah k hudebním i obecně uměleckým dílům
- nabízí možnost aktivně se zapojit do kulturního dění (návštěvy kulturních akcí, výstavy, hudební soutěže a projekty)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k zapojování do mimoškolních hudebních či obecně kulturních aktivit

Učební plán předmětu

Ročník	I	II
Dotace	2	2

Povinnost (skupina)	volitelný (Estetická výchova)	volitelný (Estetická výchova)
Dotace skupiny	2	2

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
  - Média a mediální produkce
  - Mediální produkty a jejich význam
  - Účinky mediální produkce a vliv médií
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
  - Základní problémy sociokulturních rozdílů
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
  - Morálka všedního dne
  - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
  - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
  - Sociální komunikace
  - Spolupráce a soutěž
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
  - Globalizační a rozvojové procesy
  - Žijeme v Evropě

1. ročník - dotace: 2

Produkce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě ● využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ ● reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s 	<ul style="list-style-type: none"> - vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic - instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma), orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic - hudebně pohybové činnosti – pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace

<p>hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje 	
průřezová témata	
OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS	

Recepce a reflexe	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout 	<ul style="list-style-type: none"> hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby hudební nástroje, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz
průřezová témata	
OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS	
MeV: MPJV, UMPVM	

Hudba v pravěku	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ 	<ul style="list-style-type: none"> vznik hudby (doba, místo, funkce) pravěké hudební nástroje hudba současných domorodých kultur

<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	
---	--

průřezová témata

VMEGS: GRS

Hudba ve starověku

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba starověkých orientálních kultur - hudba ve starověkém Řecku a Římě

průřezová témata

VMEGS: ŽE

Hudba ve středověku

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - duchovní středověká hudba: gregoriánský chorál - světská hudba středověku: rytířský zpěv - počátky vícehlasu - česká hudba – nejstarší památky - Ars antiqua

průřezová témata

VMEGS: ŽE

Hudba renesance

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních 	<ul style="list-style-type: none"> - Ars nova - Nizozemská vokální polyfonie - Vrcholná renesance: Římská, Benátská škola, Orlando di Lasso

znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	
průřezová témata	
VMEGS: ŽE	

Hudba baroka	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika směru, hudební žánry - představitelé světového baroka - baroko v Čechách
průřezová témata	
VMEGS: ŽE	

Hudba klasicismu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika směru - vídeňská škola - klasicismus v Čechách (emigrace)
průřezová témata	
VMEGS: ŽE	

Dějiny populární hudby	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - kořeny moderní populární hudby - jazz - swing - populární hudba v Čechách

<ul style="list-style-type: none"> • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout 	
---	--

průřezová témata

VMEGS: ŽE

MuV: ZPSR

MeV: MPJV, UMPVM, RMMD

Hudební teorie

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje • vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> - délky not a pomlky, rytmus, takt - tempo a jeho označení - hudební pojmy - dynamika a dynamická znaménka - intervaly - stupnice durové, kvintový a kvartový kruh - rozdělení lidského hlasu - part, partitura

2. ročník - dotace: 2

Produkce

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ • využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky 	<ul style="list-style-type: none"> - vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápise vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) - instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), orientace v notovém a grafickém zápise

<p>člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje 	<p>instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a počítač</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové činnosti – pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace
průřezová témata	
OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS	

Recepce a reflexe	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje • vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užitě ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku • interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby - hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby - hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití - vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů, průniky, syntézy, hledání nových cest - hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz - hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generační výpovědi - interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení
průřezová témata	
<p>OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS MeV: MPJV</p>	

Hudba romantismu

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika směru - raný romantismus - vrcholný romantismus - novoromantismus - pozdní romantismus - ruská národní hudba - česká hudba 19. století
průřezová témata	
VMEGS: ŽE	

Hudba impresionismu

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika směru - představitelé ve světové i české hudbě
průřezová témata	
VMEGS: ŽE	

Hudba 20. století

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná 	<ul style="list-style-type: none"> - expresionismus a 2. vídeňská škola - dodekafonie a serialismus - modální hudba - neofolklorismus - témbrová hudba

<p>prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - elektronická hudba - minimalismus - hlavní představitelé české hudby 20. století
---	--

průřezová témata

VMEGS: ŽE

Dějiny populární hudby

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat • orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout 	<ul style="list-style-type: none"> - rokenrol v USA - rokenrol v Anglii, Beatles - 70. léta v moderní populární hudbě - 80. léta v moderní populární hudbě - 90. léta v moderní populární hudbě

průřezová témata

VMEGS: ŽE

MeV: MPJV, UMPVM, RMMD

Hudební teorie

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchová analýza – konsonance, disonance - mollové stupnice (aiolská, harmonická, melodická)

na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	- akordy – hlavní druhy – dur, moll (kvintakord), zvětšený a zmenšený kvintakord
---	--